

محل مهر آموزشگاه	درس: ادبیات دبیر: قوامی پایه: هشتم زمان: ۶۰ دقیقه تعداد صفحه: ۳	اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک سنندج دبیرستان نمونه دولتی امام شافعی (رض) دوره اول امتحانات نوبت دوم (خرداد ماه ۱۴۰۲) تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰ تعداد سؤالات: ۶	نام: کنعان نام خانوادگی: آقائی کلاس: ۸۰۱ شماره صندلی: ۱
---------------------	---	--	--

بارم	نمره (عدد):	نمره (حروف):	امضای مصحح :										
۲	۱	 معنای ابیات و جمله‌های داده شده را به زبان ساده بنویسید. شیر حقم نیستم شیر هوا / فعل من بر دین من باشد گوا. الهی جانب من کن نگاهی / مرا بنما به سوی خویش راهی. گفت: «درمی دارم به خز فروشان می‌روم تا خزی بخرم.» هر روز زندگی گذشته خود را به یاد می‌آورم تا خود به غلط نیفتم.											
۱	۲	 معنای واژگان داده شده را بنویسید. مخوف: گنه: رُجحان: جولاهه:											
۱	۳	نام هر نویسنده را به نام اثر وی با خطی به هم وصل کنید. (یک اثر، اضافی است.) <table><tr><td>مولوی</td><td>اسرار التوحید</td></tr><tr><td>جامی</td><td>ناظر و منظور</td></tr><tr><td>وحشی بافقی</td><td>بهارستان</td></tr><tr><td>سمعانی</td><td>مثنوی معنوی</td></tr><tr><td></td><td>روح الارواح</td></tr></table>		مولوی	اسرار التوحید	جامی	ناظر و منظور	وحشی بافقی	بهارستان	سمعانی	مثنوی معنوی		روح الارواح
مولوی	اسرار التوحید												
جامی	ناظر و منظور												
وحشی بافقی	بهارستان												
سمعانی	مثنوی معنوی												
	روح الارواح												

متن زیر را بخوانید و به سوالات داده شده، پاسخ دهید.

«محمد در آغوش پدرش / چونان پرنده‌ای بیمناک / آشیان دارد/ از بیم دوزخ آسمان.
او در سایه خود تنهاست / چهره‌اش روشن است چونان خورشید.
صیادش با خود می‌گوید: او را رها می‌کنم / تا آن‌گاه بتواند فلسطینش را بی‌غلط، تلفظ کند.
محمدالدوره، خونی است که از بعثت پیامبران جوشیده است.»

۳

الف) منظور از «بیم دوزخ آسمان» چیست؟

ب) دو تشبیه را در این عبارات پیدا کنید و بنویسید.

ج) منظور شاعر از جمله «او را رها می‌کنم / تا آن‌گاه بتواند فلسطینش را بی‌غلط، تلفظ کند.» چیست؟

۴

دانش زبانی

الف) در جمله‌های زیر، وابسته‌های اسم را بیابید و نوع آنها را مشخص کنید.
«از هیچ چیز بیم مدارید و تاب و تحمل سختی‌ها را داشته باشید.»

ب) پیشوند «ب» را به فعل‌های زیر بیفزایید و شکل تغییر یافته آنها را بنویسید.
آمد: افکنده بودند:

ج) یک گروه اسمی بنویسید که در آن از صفت اشاره و صفت بیانی استفاده کرده باشید.

۱/۵

د) مفرد واژه‌های زیر را بنویسید.

فضایل: علما:

س) هسته گروه‌های اسمی داده شده را بنویسید.

نخستین عامل مهم: صبح صادق:

ش) در کدام گزینه، ترکیب وصفی آمده است؟

۱) دست روزگار ۲) معلم مهربان ۳) آسمان شهر ۴) مدرسه ما

۵

الف) در بیت زیر، آرایه جناس را پیدا کرده و بنویسید.

تشنه لب کشته شود در لب شط از چه گناه / آن که سیراب کند در لب کوثر تشنه؟

ب) در بیت «از مکافات عمل غافل مشو / گندم از گندم بروید جو ز جو» چه آرایه ادبی به کار رفته است؟

ج) در بیت «شکر گویم که مرا خوار نساخت / به خسی چون تو گرفتار نساخت.» قافیه و ردیف را بنویسید.

د) پایه‌های تشبیه را در بیت «حد من نیست ثنایت گفتن / گوهر شکر عطایت سفتن» بیابید و بنویسید.

س) کدام یک از آثار زیر، جزو ادبیات اندرزی یا تعلیمی نیست؟

- ۱) گلستان ۲) مثنوی ۳) کلیله و دمنه ۴) شاهنامه

ش) درستی یا نادرستی جمله زیر را مشخص کنید.

برای درک بهتر هر اثر باید به «ساختار» و «محتوا»ی آن اثر توجه کرد.

درست ☐ نادرست ☐

	درس: ادبیات فارسی دبیر: قوامی پایه: هشتم زمان: ۶۰ دقیقه تعداد صفحات: ۳	اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک سنندج دبیرستان نمونه دولتی امام شافعی (رض) دوره اول امتحانات نوبت دوم (خرداد ماه ۱۴۰۲) تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰ تعداد سؤالات: ۶	نام: نام خانوادگی: کلاس: شماره صندلی:
---	--	--	--

نمره (عدد):	نمره (حروف):	امضای مصحح :	بارم										
۳													
۱	۲	 معنای ابیات و جمله‌های داده شده را به زبان ساده بنویسید. شیر حقم نیستم شیر هوا / فعل من بر دین من باشد گوا. من شیر خدا هستم و شیر هوا و هوس نیستم کارهای من شاهد دین من هستند. الهی جانب من کن نگاهی / مرا بنما به سوی خویش راهی. خدایا به من نظر کن و مرا به سوی خودت راهنمایی کن. گفت: «درمی دارم به خز فروشان می‌روم تا خزی بخرم.» گفت مقداری پول دارم و به بازار پوست فروشان می‌روم تا پوست بخرم. هر روز زندگی گذشته خود را به یاد می‌آورم تا خود به غلط نیفتم. هر روز به زندگی گذشته خود فکر می‌کنم تا دچار غرور و اشتباه نشوم.											
۲	۱	 معنای واژگان داده شده را بنویسید. مخوف: ترسناک رُجحان: برتری کُنه: ذات / عمق جولاهه: نساج / بافنده											
۳	۱	 نام هر نویسنده را به نام اثر وی با خطی به هم وصل کنید. (یک اثر، اضافی است.) <table><tr><td>مولوی</td><td>اسرار التوحید</td></tr><tr><td>جامی</td><td>ناظر و منظور</td></tr><tr><td>وحشی بافقی</td><td>بهارستان</td></tr><tr><td>سمعانی</td><td>مثنوی معنوی</td></tr><tr><td></td><td>روح الارواح</td></tr></table>	مولوی	اسرار التوحید	جامی	ناظر و منظور	وحشی بافقی	بهارستان	سمعانی	مثنوی معنوی		روح الارواح	
مولوی	اسرار التوحید												
جامی	ناظر و منظور												
وحشی بافقی	بهارستان												
سمعانی	مثنوی معنوی												
	روح الارواح												

متن زیر را بخوانید و به سوالات داده شده، پاسخ دهید.

«محمد در آغوش پدرش / چونان پرنده‌ای بیمناک / آشیان دارد / از بیم دوزخ آسمان.
او در سایه خود تنه‌است / چهره‌اش روشن است چونان خورشید.
صیادش با خود می‌گوید: او را رها می‌کنم / تا آن‌گاه بتواند فلسطینش را بی‌غلط، تلفظ کند.
محمد الدوره، خونی است که از بعثت پیامبران جوشیده است.»

۳

الف) منظور از «بیم دوزخ آسمان» چیست؟ **آتش و خمپاره و موشک و هواپیماهای اسرائیلی**

ب) دو تشبیه را در این عبارات پیدا کنید و بنویسید.

چونان پرنده‌ای بیمناک / چهره‌اش روشن است چونان خورشید

ج) منظور شاعر از جمله «او را رها می‌کنم / تا آن‌گاه بتواند فلسطینش را بی‌غلط، تلفظ کند.» چیست؟ **تا بزرگ شود و در آن محیط پر از جنگ و هراس زندگی کند.**

۴

دانش زبانی

الف) در جمله‌های زیر، وابسته‌های اسم را بیابید و نوع آنها را مشخص کنید.
«از هیچ چیز بیم مدارید و تاب و تحمل سختی‌ها را داشته باشید.»

هیچ: وابسته پیشین / صفت مبهم **سختی‌ها: وابسته پسین / مضاف‌الیه**
ب) پیشوند «ب» را به فعل‌های زیر بیفزایید و شکل تغییر یافته آنها را بنویسید.
آمد: پیامد **افکنده بودند: بیفکنده بودند**

ج) یک گروه اسمی بنویسید که در آن از صفت اشاره و صفت بیانی استفاده کرده باشید.

به اختیار دبیر / مثال: این معلم مهربان

د) مفرد واژه‌های زیر را بنویسید.

فضایل: فضیلت **عُلَمَا: عالم**

س) هسته گروه‌های اسمی داده شده را بنویسید.

نخستین عامل مهم: عامل **صبح صادق: صبح**

ش) در کدام گزینه، ترکیب وصفی آمده است؟

(۱) دست روزگار (۲) **معلم مهربان** (۳) آسمان شهر (۴) مدرسه ما

۱/۵

۵

الف) در بیت زیر، آرایه جناس را پیدا کرده و بنویسید.

تشنه لب کشته شود در لب شط از چه گناه / آن که سیراب کند در لب کوثر تشنه؟

لب و لب : جناس تام

ب) در بیت « از مکافات عمل غافل مشو / گندم از گندم بروید جو ز جو » چه آرایه ادبی به کار رفته است؟ **کنایه** نکته: اگر دانش آموزی آرایه های «تکرار» و «تناسب» را هم نوشته باشد صحیح است.

ج) در بیت « شکر گویم که مرا خوار نساخت / به خسی چون تو گرفتار نساخت. » قافیه و ردیف را بنویسید. **قافیه: خوار / گرفتار** **ردیف: نساخت / نساخت**

د) پایه های تشبیه را در بیت « حد من نیست ثنایت گفتن / گوهر شکر عطایت سفتن » بیابید و بنویسید. **مشبه به: گوهر** **مشبه: شکر**

س) کدام یک از آثار زیر، جزو ادبیات اندرزی یا تعلیمی نیست؟

۱) گلستان (ب) مثنوی (ج) کلیله و دمنه (د) شاهنامه

ش) درستی یا نادرستی جمله زیر را مشخص کنید.

برای درک بهتر هر اثر باید به «ساختار» و «محتوا»ی آن اثر توجه کرد.

☐ درست ☐ نادرست